

KPS Studiebijeenkomst

Thema: Pensioenen en verzekeraars in de versnelling

Woensdag 10 februari 2010

Ondanks de winterse buien bezochten veel KPS-deelnemers op 10 februari het Hilton Parc Hotel te Soestduinen om zich te laten informeren en bovenal te discussiëren over de actualiteiten in de pensioenbranche.

“Het prakken van de hete pensioenaardappel”

De meerderheid van de deelnemers aan deze studiebijeenkomst had zich nog niet grondig kunnen verdiepen in het rapport ‘Een sterke tweede pijler’ van de commissie Goudswaard. De volle aandacht ging dan ook uit naar de inleiding van Regina Schoutsen, waarin zij het rapport illustrerend samenvatte. Het rapport betoogt de noodzaak tot verandering van het huidige Nederlandse pensioenstelsel. Verandering van het stelsel is noodzakelijk vanwege een aantal ontwikkelingen, met als belangrijkste: de inkomenspositie van de ouderen, de sterke toename van de levensverwachting, de volatiele financiële markten en de arbeidsproductiviteit. De commissie ziet een belangrijke taak voor de sociale partners in het zoeken naar een nieuw evenwicht tussen ambitie, zekerheid en premie. Daar de pensioenpremie in Nederland – zeker in vergelijking tot andere Europese landen - haar maximum heeft bereikt, voorziet de commissie een tendens naar verzachting van de pensioenrechten. Dit betekent verlaging van de ambitie door versoering van de pensioenregeling óf door verlaging van de zekerheid opdat pensioenfondsen meer risico kunnen nemen. Al met al een ‘hete pensioenaardappel’ die door de sociale partners geprakt moet worden met de uitdaging ‘deze kost’ duidelijk uit te serveren richting de deelnemer.

Het staffelbesluit praktisch bekeken: niet alles is even helder

Robbert van Woerden en zijn collega Corey Dekkers gaan in op het in december 2009 gepubliceerde besluit over beschikbare premiereregelingen. De belangrijkste wijziging ten opzichte voorgaande besluiten is dat er in het besluit van december 2009 netto-staffels worden gepubliceerd: de vaste kostenopslag van 10% en de opslag van 8% voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid zijn uit de staffels gehaald. Kosten voor vermogensbeheer zullen veelal ten laste van het bijgeschreven rendement komen, waarmee Robbert concludeert dat met deze netto staffels nog geen volledige transparantie wordt bereikt. De nieuwe staffels dienen in ieder geval met betrekking tot bestaande regelingen vóór 1 januari 2015 te worden aangepast. Het overgangsrecht vanuit de wet VPL blijft voor de werknemers die geboren zijn vóór 1 januari 1950 van kracht. Het nieuwe staffelbesluit biedt meer duidelijkheid over de regelgeving voor:

- de zuivere premiereregeling
- de premieovereenkomst waarbij de premie direct wordt omgezet in een aanspraak op kapitaal
- de kapitaalovereenkomst
- de premieovereenkomst die gericht is op een fiscaal maximaal middelloonpensioen of gericht op ten hoogste de kostprijs van een fiscaal middelloonpensioen.

Laatstgenoemde optie kan leiden tot een verruiming van de fiscale kaders. Temeer daar een rekenrente van 3% kan worden gehanteerd en met indexaties rekening kan worden gehouden. Toch zijn nog niet alle vragen met dit nieuwe besluit beantwoord. Met name omtrent de premieovereenkomst waarbij de premie wordt omgezet in een aanspraak op kapitaal hebben de sprekers nog enkele vragen openstaan bij het ministerie van Financiën. Terugkoppeling richting KPS wordt op prijs gesteld.

Ruim beleid ten aanzien van aftrek van betalingen aan ondernemingspensioenfondsen

Jos Gielink geeft een uiteenzetting over de fiscale wijzigingen met betrekking tot de voorgestelde verhoging van de AOW-leeftijd, de fiscale aspecten bij herstelplannen en de overige wijzigingen per 1 januari 2010 die van belang zijn voor pensioenfondsen.

Met betrekking tot de voorgestelde verhoging van de AOW-leeftijd zal per 1 januari 2020 ook het tweede pijler pensioen moeten worden aangepast. Daarbij licht Jos met name de elementen pensioenleeftijd, opbouwpercentage en premiestaffels nader toe.

In het tweede onderdeel van zijn inleiding geeft Jos antwoord op de vraag wanneer een werkgever de inhaalpremies bij een tekort, ten laste van zijn winst kan boeken. Hiervoor heeft de staatssecretaris van Financiën de volgende goedkeuringen afgegeven:

- Fiscale aftrek is slechts mogelijk wanneer de premies worden voldaan aan een ondernemingspensioenfonds en het herstelpremies betreft in het kader van een kortetermijnherstelplan.
- Een voorziening kan worden gevormd voor toekomstige herstelbetalingen aan een ondernemingspensioenfonds op grond van een kortetermijnherstelplan ter grootte van 50% van de contante waarde van de toekomstige betalingen, mits de plicht tot het doen van extra betalingen blijkt uit de uitvoeringsovereenkomst.

Er geldt echter een karig beleid ten aanzien van fiscale voorzieningen voor toekomstige herstelplannen: "Het opnemen van een voorziening voor langetermijnherstelplannen is niet toegestaan, omdat geen redelijke mate van zekerheid aanwezig is dat deze dotaties daadwerkelijk zullen worden betaald".

Tenslotte belicht Jos een aantal belangrijke punten uit het belastingplan 2010.

Solvency II: de polishouder moet erop kunnen vertrouwen dat verzekeraar voldoende kapitaal aanhoudt

Na de pauze geeft Simon Cureton inzicht in de processen en procedures rond Solvency II.

Solvency II heeft als doel de positie van de polishouder te versterken zodanig dat hij ervan op aan kan dat de (her)verzekeraar voldoende kapitaal aanhoudt om zijn risico af te dekken. Hij opent met een aantal aanbevelingen in het rapport van de commissie Frijns en merkt op dat veel begrippen uit dit rapport ook in Solvency II naar voren komen. Solvency II dient uiterlijk oktober 2012 te zijn geïmplementeerd. Vooralsnog geldt het voor verzekeraars en niet voor pensioenfondsen. De invoering van Solvency II heeft een enorme impact, zowel in de organisatie als in de productontwikkeling van verzekeraars. Simon memoreert dat de kredietcrisis heeft aangetoond dat de financiële kolom bij verzekeraars nog niet toekomstvast is. Door de implementatie van Solvency II in hun bedrijfsprocessen worden verzekeraars gedwongen na te denken over het optimaliseren van de groei, het omgaan met de toenemende druk op kosten en marges, en het voldoen aan hogere eisen van regelgevers. Een voordeel biedt Solvency II op het terrein waar zich compenserende effecten voordoen, bijvoorbeeld indien een verzekeraar zijn risico op kortleven en langlevens gezamenlijk kan wegens teneinde zijn totale risico te verlagen en daarmee het kapitaalbeslag te verminderen. Verzekeraars hebben de mogelijkheid om eigen, interne modellen te maken die door DNB moeten worden goedgekeurd. Verzekeraars kunnen hun voordeel halen in het hele proces van Solvency II daar waar zij op tijd met hun huiswerk zijn begonnen en hun benadering goed kunnen onderbouwen. Op dit moment vallen pensioenfondsen buiten Solvency II. De spreker acht het zeker interessant om de processen die verzekeraars nu doorlopen ook te spiegelen aan de modellen van een pensioenfonds.

Borrel en discussie

Na afloop van de studiebijeenkomst werd met een drankje en hapje in de hand flink gediscussieerd. Ook daaruit blijkt dat de behandelde onderwerpen aanleiding geven om verder kennis en ervaring uit te wisselen.